

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานโยบายการพัฒนาท้องถิ่นของ ผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด ปี พ.ศ. 2549 18 ตำบล 217 หมู่บ้าน จำนวนผู้ใหญ่บ้าน 217 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเสลภูมิ จังหวัด ร้อยเอ็ด จำนวนผู้ใหญ่บ้าน 217 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาวิจัยจำนวน 140 คน โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 41) แล้วใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้หมู่บ้านเป็นหน่วยการสุ่ม แล้วกำหนดสัดส่วนของ ประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง 1.55 : 1 และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้ หมู่บ้านเป็นหน่วยการสุ่ม เพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็นรายตำบล

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้ใหญ่บ้าน (คน)	ผู้ใหญ่บ้าน (คน)
1	กลาง	10	7
2	ขวัญเมือง	10	7
3	นาเมือง	19	12
4	วังหลวง	17	11
5	ภูเงิน	17	11
6	ขวาว	15	10
7	นางาม	15	10
8	เกาะแก้ว	13	8
9	เมืองไพร	13	8
10	นาแซง	13	8
11	ท่าม่วง	10	7
12	โพธิ์ทอง	13	7
13	ศรีวิสัย	10	7
14	เหล่าน้อย	9	6
15	นาเลิง	9	6
16	หนองหลวง	8	5
17	พรสวรรค์	8	5
18	บึงเกลือ	8	5
รวม		217	140

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย บทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของ
ผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน จากแหล่งเอกสารต่างๆ
2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน
3. สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด
4. ทำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง เพื่อให้แบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาและตรงประเด็นตามที่การวิจัย
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรง รับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และมีผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ
 - 5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชั้น วิไลไพร วุฒิกการศึกษา M.A. Political Science ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด
 - 5.2 นายมานะ กวภูตานนท์ ณ มหาสารคาม วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (ชีววิทยา) ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
 - 5.3 นายชาญ ชื่นมณี วุฒิกการศึกษา กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเสลภูมิวิทยาลัย
6. นำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ ครอนบาค (Cronbach Coefficients) เท่ากับ 0.93
7. ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปพิมพ์เป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ใหญ่บ้าน ตามลักษณะตัวแปรอิสระ ดังต่อไปนี้

 1. อายุ
 2. ระดับการศึกษา

3. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 โดยจำแนกบทบาท ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. บทบาททางด้านการปกครองและรักษาความสงบเรียบร้อยของราษฎร
2. บทบาททางด้านการที่เกี่ยวกับความอาญา
3. บทบาททางด้านงานทะเบียน
4. บทบาททางด้านการพัฒนาตำบลและการส่งเสริมอาชีพของราษฎร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เกณฑ์การให้คะแนนและการตรวจนับคะแนน

เมื่อผู้วิจัยได้แบบสอบถามมาแล้ว นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนและการตรวจนับคะแนนแบบสอบถาม ดังนี้

กำหนดน้ำหนักในแต่ละช่องระดับบทบาทตามแนวกำหนดค่าของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดค่าตัวเลขตามวิธี (Arbitrary weighting Method) ซึ่งค่าตัวเลขระดับบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน มีดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 156 - 157)

บทบาทมากที่สุด	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	5 คะแนน
บทบาทมาก	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	4 คะแนน
บทบาทปานกลาง	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	3 คะแนน
บทบาทน้อย	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	2 คะแนน
บทบาทน้อยที่สุด	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	1 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้ใหญ่บ้านไปที่ อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้กระทำการตอบแล้วทั้งหมด เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป โดยผู้วิจัยสามารถรวบรวมแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมด เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2550

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์มาดำเนินการจัดกระทำกับข้อมูล ดังนี้

1. ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถาม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยวิธีทางสถิติ
3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้ค่าร้อยละเพื่อวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ใหญ่บ้าน ตามตัวแปรที่กำหนด คือ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง
4. วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามตอนที่ 2 ดังนี้
5. หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในภาพรวมและรายด้านและแปรผลตามเกณฑ์ของเบสต์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับบทบาท อยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับบทบาท อยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับบทบาท อยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับบทบาท อยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับบทบาท อยู่ในระดับน้อยที่สุด
6. เปรียบเทียบบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้านในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีความแตกต่างกันในด้าน อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง โดยใช้ F-test (One-way ANOVA)
7. วิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของผู้ตอบแบบสอบถามและนำมาจัดหมวดหมู่เพื่อเรียงลำดับความถี่และจากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ
2. การวัดระดับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง สถิติที่ใช้โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว *F-test* (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. กรณีพบความแตกต่างของการเปรียบเทียบระดับบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน จะทำการทดสอบโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least significant difference : LSD)
5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาท้องถิ่นของผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่